

E L Ő T E R J E S Z T É S

az MTA CXLVII/1988. évi/ közgyűléséhez

A tudományos osztályok az Akadémia Alapszabályainak megfelelően javaslatot tettek az Elnökségnek tiszteleti tagok választására.

Az Elnökség az alábbi külföldi tudósok megválasztását ajánlja a közgyűlésnek, akik tudományterületükön kimagasló eredményeket értek el és személyes kapcsolatban is vannak a magyar tudományos élettel.

I. Osztály

EREN Hasan Törökország

II. Osztály

GIEYSZTOR Alexander Lengyelország
PLASCHKA G. Richard Ausztria

III. Osztály

WIGNER Jenő USA
KAHANE Jean-Pierre Franciaország
SZAGGYEJEV Roald Zinnurovics Szovjetunió

IV. Osztály

NIKONOV A. Alekszandrovincs Szovjetunió
ROTT Rudolf NSzK
KUDRNA Karel Csehszlovákia

V. Osztály

CSAZOV Jevgenyij Ivanovics	Szovjetunió
LOWN Bernard	USA

VI. Osztály

KRASZOVSKIJ Nyikolajevics	Szovjetunió
DOWNS Diarmuid	Anglia
VELIHOV Jevgenyij Pavlovics	Szovjetunió

VII. Osztály

PORTER George	Anglia
MALISSA Hanns	Ausztria
TAUBE Henry	USA

VIII. Osztály

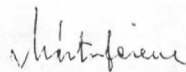
SZENT-IVÁNY József	Ausztrália
MILEDI Ricardó	Anglia

IX. Osztály

AGANBEGJAN A. Gézavics	Szovjetunió
BENGI Brons	Finnország
STREISLER Erich Wolfgang	Ausztria

X. Osztály

SZMIRNOV Vladimir Ivanovics	Szovjetunió
GUNNAR Hope	Svédország
MÜLLER Iván	USA

Márta Ferenc

NÉV: EREN Hasan
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: török
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1916, Vidin
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus, az Atatürk IA elnöke
TUDOMÁNYTERÜLET: nyelvtudomány
MUNKAHELY: DIL VE TARİH-COĞRAFYA FAKÜLTESI SİHHIYE-ANKARA
LEVELEZÉSI CIM: cinnah cad. 41/4 GANKAYA-ANKARA
AJÁNLÓK: Benkő Lóránd, Hadrovics László, Hazai György

I N D O K L Á S

Eren Hasan a török nyelvtudomány nemzetközi tekintélyű képviselője. Tanulmányait a budapesti egyetem turkológia tanszékén végezte, itt nyerte el magántanári képesítését is. Ankarába való kinevezése után /1947/ elsősorban az ő feladata lett az ataturki alapítású egyetemen, de országos viszonylatban is a török nyelvtudomány megteremtése. Ebben híven támaszkodott a magyar turkológia hagyományaira és kezdeményezéseire. Munkássága a nyelvtörténet, különösen a szó- és névfejtés, valamint a dialektológia területén bontakozott ki. Rendkívüli érdemei vannak a magyar-török nyelvi kapcsolatok vizsgálatában. Etimológiai tanulmányai a magyar nyelvtudomány szilárd elemeit képezik.

NÉV: GIEYSZTOR Alexander
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: lengyel
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1915
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus
TUDOMÁNYTERÜLET: történettudomány
MUNKAHELY: Varsói Királyi Kastély
LEVELEZÉSI CIM: Wilcza 8/2o, 00532 Warsawa
AJÁNLÓK: Pataki Ferenc, Kosáry Domokos

I N D O K L Á S

Gieysztor Alexander professzor medievista várostörténész, számos jelentős munka szerzője, a mai lengyel történettudomány egyik legkiemelkedőbb és nemzetközileg is legelismertebb képviselője. Neves nyugati történészekkel együtt tette közzé azt a tanulmánykötetet, amely Kelet- és Nyugat Európa középkori fejlődésének jellemzőit vetette össze. 1980-1985 közti ötéves ciklusra öt választották meg a Nemzetközi Történettudományi Bizottság /CISH/ elnökévé, s hogy e testületnek azóta is "tanácsadó tagja" maradt. Kitűnő kapcsolatai vannak a magyar szakmai körökkel, az ELTE diszdzoktora.

NÉV: PLASCHKA G. Richard
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: osztrák
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1925
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus, az Osztrák TA tagja
TUDOMÁNYTERÜLET: történettudomány
MUNKAHELY: Bécsi Egyetem
LEVELEZÉSI CIM: Universität Wien 1010 Wien Lueger Ring 1.
AJÁNLÓK: Ránki György, Pataki Ferenc

I N D O K L Á S

Plaschka G. Richard több mint két évtizeden keresztül szoros tudományos kapcsolatot épített ki a magyar történettudománnyal. Mint az Osztrák-Magyar Történész Vegyesbizottság osztrák tagozatának elnöke különös fontosságot tulajdonít az osztrák-magyar történeti kutatások, közös vállalkozások elősegítésének. Egyik fő előmozdítója az osztrák-magyar közös minisztertanácsi jegyzőkönyvek kiadásának is. Számos magyar történész ausztriai kutató utjának anyagi feltételeit biztosította az elmúlt 25 esztendőben. Plaschka professzor ugyanakkor a 19-20. századi osztrák és kelet-európai történelem egyik legnevesebb szakértője. Tudományos munkássága mindenekelőtt a Monarchia és a Monarchia felbomlásának történetéhez kapcsolódik. Tudományos munkái az 1917-18-as forradalmi mozgalmakkal és a Monarchia felbomlásának történeti előzményeivel foglalkoznak. Tudományos munkássága, az osztrák-magyar kapcsolatok fellendítéséhez való kiemelkedő hozzájárulása alapján minden szempontból alkalmasnak ítéljük, hogy az MTA tiszteleti tagjává válassza.

NÉV: WIGNER Jenő
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: amerikai /USA/
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1902, Budapest
TUDOMÁNYOS CIM: Nobel díjas
TUDOMÁNYTERÜLET: fizika
MUNKAHELY: Palmer Physical Laboratory
Princeton, NJ 08540 USA
LEVELEZÉSI CIM: 8 Ober Road Princeton NJ 08540 USA
AJÁNLÓK: Marx György, Kiss Dezső

I N D O K L Á S

Wigner Jenő kutatásai az atomhéj kvantummechanikájára, az atommagok, az elemi részek elméletére és a modern fizika más központi kérdéseire irányulnak. Wigner Jenő a magfizikai héj modell egyik megalkotója. Az elméleti részecskefizika területén Wigner nevéhez fűződik a Poincaré csoport irreducibilis ábrázolásainak osztályozása, a tértükrözési invariancia lehetséges sérülésének jelzése, a barionszám megmaradás törvényének megfogalmazása. A fizika egymástól oly távol eső területein mint a kvantummechanikai méréselmélet és a reaktorfizika számos alapvető eredmény tőle származik.

NÉV: KAHANE Jean-Pierre
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: francia
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1926, Párizs
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus
TUDOMÁNYTERÜLET: matematika
MUNKAHELY: Universite de Paris-Sud
CENTRE D'ORSAY
LEVELEZÉSI CIM: 91405 ORSAY CEDEX FRANCE, MATHEMATIQUE Bâtiment 425
AJÁNLÓK: Császár Ákos, Hajnal András, Révész Pál,
T. Sós Vera

I N D O K L Á S

Jean-Pierre Kahane professzor vizsgálatainak egyik jellemző vonása, hogy azokban jelentős szerepet kapnak valószínűségelméleti elemek is pl. sztochasztikus Dirichlet-sorok felhasználása H.Bohr egy régebbi problémája megoldására; sztochasztikus polinomok felhasználása olyan folytonos függvények megszerkesztésére, amelyek Fourier-együtthatói adott számsorozatot dominálnak.

Behatóan foglalkozik a matematika oktatásának kérdéseivel is. Aktiv közreműködésével készült az "ICMI Study Series" két kötete: "az 1990-es évek iskolai matematikája" ill.

"A számítógépek és az informatika hatása a matematikára és oktatására" tárgykörből.

Kahane professzor régóta szoros tudományos kapcsolatban áll a magyar matematikával: számos dolgozatát Magyarországon közölte; a Riesz-Fejér emlékkonferencián /1980/ Fejér Lipót tudományos hatásáról nagyszerű előadást tartott; az MTA Matematikai Kutatóintézetében pedig Turán Pál emlékére tartott előadásorozatot /1984/.

NÉV: SZAGGYEJEV Roald Zinnurovics
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: szovjet
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1932, Kazany
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus
TUDOMÁNYTERÜLET: űrkutatás
MUNKAHELY: Space Research Institute USSR Academy of Sciences
LEVELEZÉSI CIM: 117810 Moscow Profsoyuznaya, 84/32 USSR
AJÁNLÓK: Szabó Ferenc, Márta Ferenc

I N D O K L Á S

Szaggyejev Roald Zinnurovics a modern plazmafizika megalapítóinak egyike. Igen sok jelenség, amely az űrplazmában játszódik le, az ő kiemelkedő kutatásaihoz fűződik. 1959-ben felfedezte az ütközésmentes lökéshullámok létezését, és röviddel ezután egy analitikus modellt dolgozott ki ezek leírására, amely figyelembe veszi a plazmahullámok diszperzióját és az anomális plazmaellenállást. A planetáris ütközésmentes lökéshullám ma a bolygók és a napszél közötti kölcsönhatás igen fontos elemét jelenti. Szaggyejev igen nagy mértékben járult hozzá a tudósok nemzetközi együttműködéséhez a békés űrkutatás terén. Igen jelentős szerepe volt a szocialista országok közötti INTERKOZMOSZ program keretében történő nemzetközi együttműködés megteremtésében. Szaggyejev akadémikus kezdeményezte, hogy Magyarország vállaljon lényeges szerepet a VEGA programban, és mindvégig segítő figyelemmel kísérte munkánkat. Nemzetközileg is magasra értékelt eredményeinket nagyban köszönhetjük sokirányú támogatásának tanácsainak.

NÉV: NIKONOV Alekszandr Alekszandrovics
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: szovjet
SZÜLETÉSI IDŐ, HELY: 1918, Zajkovo
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus, a SZUTA r.tagja, a VASZHNIL elnöke
TUDOMÁNYTERÜLET: agrárközgazdaságtan
MUNKAHELY: V.I. Lenin Mezőgazdaságtudományi Akadémia /VASZHNIL/
LEVELEZÉSI CIM: 107814 Moszkva Bolsoj Havitoneszkij Pereulok 21.
AJÁNLÓK: Láng István, Somos András, Tamássy István

I N D O K L Á S

NIKONOV Alekszandr Alekszandrovics 1951-től 1961-ig a gazdasági irányításban vállalt tevékenységet, a Lett SzSzk mezőgazdasági minisztereként. 1963-tól 1978-ig a Sztavropoli Mezőgazdasági Tudományos Kutatóintézet igazgatója. Ezután a VASZHNIL osztályelnöke a mezőgazdasági termelés közgazdasága és szervezése osztályon, majd a VASZHNIL első alelnöke, ezután elnöke lett. Tudományos tevékenységének egyik legfontosabb iránya a mezőgazdasági gazdálkodási rendszer alapjainak kidolgozása. Irányításával folyik a mezőgazdasági gazdálkodási rendszer regionális modelljeinek kidolgozása, és a rendszerelemzés alkalmazása az agrárripari komplexum kutatásában. Ő kezdeményezte a számítógépek és a matematikai módszerek széles körű elterjesztését a mezőgazdasági tudományos kutatásban.

NÉV: ROTT Rudolf
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: német /NSZK-beli/
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1926, Stuttgart
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus
TUDOMÁNYTERÜLET: virológia
MUNKAHELY: Institut für Virologie Justus Liebig Univers.
LEVELEZÉSI CIM: D 6300 GIESSEN Frankfurten Strasse 107.
AJÁNLÓK: Kovács Ferenc, Lomniczi Béla, Mészáros János,
Szent-Iványi Tamás

I N D O K L Á S

Rott Rudolf tudományos tevékenysége egyes állatvírusok szerkezetének molekuláris felépítésére, genetikájára, pathogenitására és immunogenitására, valamint egyes vírusellenes szerek hatásmechanizmusára vonatkozik. Jelentős új megismerésekre jutott az enteropathogen coronavírusok, a paramyxovírusok és főként az orthomyxovírusok közül az influenza A vírusok szerkezete és funkciói, valamint a vírus és a gazdasejt illetve -szervezet közötti kölcsönhatás tisztázásában.

Rott professzor, hosszú idő óta szoros kapcsolatot tart fenn a hazai állatorvosi és orvosi virológia oktató- és kutató-intézményekkel. Az MTA meghívására járt hazánkban és kezdeményezte szorosabb együttműködés kialakítását hazánk és az NSZK állatorvosi kutató-intézményei között.

NÉV: KUDRNA Karel
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: csehszlovák
SZÜLETÉSI IDŐ, HELY: 1924, Sudomerica
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus, a Csehszlovák Mg.A. elnöke
TUDOMÁNYTERÜLET: mezőgazdasági gépészet
MUNKAHELY: Csehszlovák Mezőgazdasági Akadémia
LEVELEZÉSI CIM: 117005 Praha 1, Těšnov 65.
AJÁNLÓK: Dimény Imre, Kurník Ernő

I N D O K L Á S

Kudrna Karel tudományos tevékenységéhez fűződik a mai csehszlovák mezőgazdasági technika kialakításának megalapozása. Kidolgozta a csehszlovák mezőgazdaság viszonyai között alkalmazható géprendszerek létrehozásának tudományos alapjait, és gyakorlati követelményrendszerét. Tudományos iskolateremtő tevékenységet fejtett ki a mezőgazdasági energetikai rendszerek területén. Tevékenysége az utóbbi időben a napenergia mezőgazdasági hasznosításának kérdései felé irányultak, kiemelten kezelve a növénytermesztés és az állattenyésztés területén kínálkozó hasznosítási lehetőségeket.

Tudományos munkássága felöleli a modern ürtechnika-légi fényképezés, távközlés, energetika-, stb. - mezőgazdasági alkalmazásának kutatását is.

Élő kapcsolatot tart fenn a magyar agrártudománnyal, egyik kezdeményezője volt az MTA és a CSMA közötti együttműködési megállapodás létrehozásának.

NÉV: CSAZOV Jevgenyij Ivanovics
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: szovjet
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1929
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus, Béke Nobel-díjas
TUDOMÁNYTERÜLET: kardiológia
MUNKAHELY: Egészségügyi Minisztérium, miniszter
101431 Moszkva K,51 Rahmanovsy per. ul 3.
LEVELEZÉSI CIM:
AJÁNLÓK: Hollán Zsuzsa, Halász Béla

I N D O K L Á S

Csazov Jevgenyij Ivanovics világhírű kardiológus, a korszerű szovjet kardiológia megalapítója. A szívinfarktus megelőzése és gyógyítása területén elért eredményeiért Lenin díjjal tüntették ki. A Szocialista Munka Hőse, kétszeres Állami díjas. A Szovjet Tudományos Akadémia, Orvostudományi Akadémia és több külföldi tudományos akadémia tagja, több nagynevű egyetem tiszteletbeli doktora. A Nobel békedíjjal kitüntetett orvosmozgalom (IPPNW) alapító tagja és kezdettől fogva 1987 júniusig, a SZU egészségügyi miniszterévé történt kinevezéséig, társelnöke. Kimagasló érdemei vannak a nukleáris fegyverkezési hajsza elleni harc és a Kelet-Nyugat közötti kapcsolatok megindítása területén.

NÉV: LOWN Bernard
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: amerikai /USA/
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1921. Utena
TUDOMÁNYOS CIM: professzor, Béke Nobel-díjas
TUDOMÁNYTERÜLET: kardiológia
MUNKAHELY: Harvard School of Public Health
LEVELEZÉSI CIM: 164 Longwood Ave
Boston, MA 02115 USA
AJÁNLÓK: Hollán Zsuzsa, Halász Béla

I N D O K L Á S

Bernard Lown világhírű tudós, a klinikai halálból való felélesztés módszerének kidolgozója, a kardiológiai alap- és klinikai kutatások nemzetközi szaktekintélye. Elismert gyakorló klinikus, aki számos uralkodó és kormányfő konzultáló orvosa. Tudományos eredményeinek elismeréseként számos világhírű egyetem díszdoktora és számos tudományos testület tiszteleti tagja. A nemzetközi békemozgalom kimagasló egyénisége, a Nobel-díjjal, az UNESCO nagydíjával és számos más békedíjjal kitüntetett Nemzetközi Orvosmozgalom a Nukleáris Háború Megelőzéséért (IPPNW) megalapítója és irányítója. Széles műveltségű humanista gondolkodó, bátor kiállása a békéért óriási nemzetközi megbecsülést vívott ki számára.

NÉV: KRASZOVSZKIJ Nyikolaj Nyikolajevics
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: szovjet
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1924, Szverdlovszk
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus, a SZUTA rendes tagja
TUDOMÁNYTERÜLET: szabályozáselmélet
MUNKAHELY: A SZUTA Urali Tudományos Központjának Matematikai és
Mechanikai Intézete
LEVELEZÉSI CIM: 62o219 Szverdlovszk GSP-384
Kovalevszkoj u. 16. SzU
AJÁNLÓK: Csibi Sándor, Vámos Tibor, Keviczky László

I N D O K L Á S

Kraszovszkij Nyikolaj Nyikolajevics nemzetközileg elismert szak-
tekintély a stabilitáselmélet és a szabályozott rendszerek mate-
matikai elmélete terén. Konkrét kutatási eredményei a Ljapunov-
függvények módszerének alkalmazása, nemlineáris rendszerek ha-
tékony stabilitási kritériumainak kidolgozása, sztochasztikus
szabályozó rendszerek stabilitásvizsgálata, a funkcionálanalízis
és a differenciális játékelmélet módszereinek alkalmazása terén
született meg.

Főszerkesztője a SZUTA, a CsSZTA és az MTA közös tudományos folyó-
iratának, a Problems of Control and Information Theorynek, ebben
a minőségében is meghatározó szerepet játszik szakterületén a
magyar-szovjet tudományos kapcsolatok formálásában, módszeresen
segíti a témaköréhez kapcsolódó hazai tudományos életet.

NÉV:	DOWNS Biarmuid
ÁLLAMPOLGÁRSÁG:	angol
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY:	1922. 04. 23. Kilburn
TUDOMÁNYOS CIM:	A Royal Society tagja, több egyetem díszdoktora
TUDOMÁNYTERÜLET:	belsőégésű motorok kutatása
MUNKAHELY:	Ricardo Consulting Eng.Plc. West Sussex BN4 5FG, Anglia
LEVELEZÉSI CIM:	143 New Curch Road Hove, Sussex, BN3 4DB, Anglia
AJÁNLÓK:	Prohászka János, Michelberger Pál

I N D O K L Á S

DIARMUID DOWNS kutatásai során alapvető, nemzetközileg elismert eredményeket ért el a belsőégésű /elsősorban diesel/ motorok rendellenes égési jelenségeinek feltárásában. Eredményeit számos folyóiratban - köztük az Acta Technikában is - publikálta, ill. különféle tudományos társaságokban bemutatta.

Jelentős vezető szerepet töltött be különböző nemzetközi tudományos testületekben és az angol mérnök egyesületekben. Huzamosan irányította mint elnök-igazgató a Ricardo Intézet kutató és fejlesztő munkáit.

Magyarországi kapcsolatai Jendrassik Györggyel kezdődtek. Azóta jó intézményi és személyi kapcsolatot alakított ki az AUTÓKUT, GANZ-Mávag, Rába-MVG, Kismotor- és Gépgyár motorfejlesztő részlegeivel. Számos magyar fejlesztőt fogadott szakmai látogatásra, díjmentes konzultációra, emellett természetesen szerződéses kapcsolatok is létrejöttek különféle területeken.

NÉV: VELIHOV Jevgenyij Pavlovics
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: szovjet
SZÜLETÉSI IDŐ, HELY: 1935. 02. 02. Moszkva
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus, a SZUTA r. tagja, alelnök
TUDOMÁNYTERÜLET: elméleti magnetohidrodinamika
MUNKAHELY: Szovjetunió Tudományos Akadémiája
LEVELEZÉSI CIM: 117901 G.Sz.P.-1 Moszkva V-71 Leninszki proszpekt 14
AJÁNLÓK: Kiss Dezső, Kroó Norbert

I N D O K L Á S

VELIHOV Jevgenyij Pavlovics tudományos tevékenységét az I.V. Kurcsatovról elnevezett Atomenergia Intézetben kezdte magnetohidrodinamikai áramok stabilitás elméleti kérdéseinek tanulmányozásával. Később kapcsolódott be a szabályozott termonukleáris reakciók kutatásába. Behatóan foglalkozott a hőenergia direkt átalakításával elektromos energiává magnetohidrodinamikai átalakítók segítségével, továbbá nagyteljesítményű CO₂ lézerek létrehozásával és ezek alkalmazásával a fémmegmunkálásban. Kiemelkedő eredményeket ért el az alacsonyhőmérsékletű plazmák fizikájában is.

Kiterjett szakmai és tudományos szervező tevékenysége mellett jelentős társadalmi tevékenységet is folytat, többek között a tudósoknak a nukleáris leszerelésért folytatott küzdelme egyik vezetőjeként.

Mind Kurcsatov intézeti, mind akadémiai tisztségeiben komoly befolyást gyakorolt az igen szoros magyar-szovjet tudományos kapcsolatokra, nagyban elősegítette azok eredményességét.

NÉV: PORTER George
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: angol
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1920, Stainforth
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus, a Royal Society elnöke
TUDOMÁNYTERÜLET: reakciókinetika
MUNKAHELY: Royal Society
LEVELEZÉSI CIM: 6 Carlton, House Terrace, London SW1Y 5 AG
AJÁNLÓK: Szabó Zoltán, Márta Ferenc

I N D O K L Á S

Porter George a gyors reakciók kinetikájának vizsgálata terén elért eredményeiért Norrishsal és Eigennel /Göttingen/ együtt 1967-ben Nobel-díjban részesült. Az általuk megvalósított eljárás elve hasonló Eigenéhez, a módszer azonban eltérő, mivel a kémiai egyensúly megbontására villanófény-fotolizist /flash/ alkalmaztak. Az eljárás előnye, hogy a villanófény hatására létrejövő reakcióban a rövid élettartamu közti-termékek nagy koncentrációban keletkeznek, amely lehetővé teszi spektrumuk meghatározását és reakcióik követését. A módszert később robbanási reakciók megindítására, égési folyamatok tanulmányozására is alkalmazták. A lézerek alkalmazásával a módszert továbbfejlesztették és így már nemcsak millisecond, hanem nano- és piko second élettartamu közti-termékek vizsgálata is lehetővé vált. Porter az utóbbi években biológiailag fontos vegyületek vizsgálatára is kiterjesztette módszerét. Tanulmányozta a hemoglobin-oxigén reakció átmeneti termékeit, a klorofil fotokémiai viselkedését oldatokban és kloroplasztokban és vizsgált más bonyolult molekulákból álló biológiai rendszereket.

NÉV: MALISSA Hanns
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: osztrák
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1920, Bruck a.d. Mur
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus
TUDOMÁNYTERÜLET: analitikai kémia
MUNKAHELY: Institut für Analytische und Mikrochemie
der Technischen Universität
LEVELEZÉSI CIM: A-1060 Wien, Getreidemarkt 9.
AJÁNLÓK: Schay Géza, Szabó Zoltán, Pungor Ernő, Görög Sándor,
Holló János

I N D O K L Á S

Hanns Malissa munkásságának fő területei az elektronsugár mikroanalízis, melyben nemzetközi szaktekintély, a mikroelem analízis, amelyen belül főképpen a széndioxid mérés differencia konduktométeres megoldása nyert komoly elismerést, az automatizálás az analitikai kémián belül, különös tekintettel a fémfelületek automatikus vizsgálatára, a környezetvédelmi analitika, és jelentőségében mindezek mellett is kimagasló tevékenysége az analitikai kémia rendszer és információ elméletében való úttörő munka.

NÉV: TAUBE Henry
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: amerikai /USA/
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1915
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus, Nobel-díjas
TUDOMÁNYTERÜLET: fizika-kémia
MUNKAHELY: Department of Chemistry Stanford University
LEVELEZÉSI CIM: Stanford, California 94305
AJÁNLÓK: Szabó Zoltán, Beck Mihály

I N D O K L Á S

Taube Henry munkássága meghatározó jelentőségű felfedezésekkel gazdagította a fémkomplexek kicserélődési és redoxi reakcióira vonatkozó ismereteinket. Ezek az eredmények rendkívüli jelentőségűek a fémionok biokémiai szerepének megértése szempontjából is. Munkásságát 1983-ban Nobel-díjjal, Welch díjjal és a Priestley éremmel ismerték el. Magyarországon többször járt és tartott előadásokat, hazai kémikusokhoz számos szál fűzi. Emberileg kiváló és haladószellemű tudós.

NÉV: SZENT-IVÁNY József
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: ausztrál
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1910, Budapest
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus
TUDOMÁNYTERÜLET: rovartan
MUNKAHELY: South-Australian Museum North-Terrace
ADELAIDE 5.000. Australis
LEVELEZÉSI CIM: 39.ADDISON ave. ATHESTONE 5076 S.AUSTRALIA
AJÁNLÓK: Balogh János, Berczik Árpád, Jermy Tibor

I N D O K L Á S

Szent-Ivány József 1948 óta működik mint zoológus, előbb Ausztráliában, majd 11 éven át Pápua Új Guineában, ahol a trópusi mezőgazdasági növényvédelem egyik megteremtője volt. A magyar zoológusokkal állandó kapcsolatot tartott fenn és folyamatosan elősegítette az ausztráliai és pápua új guineai magyar kutatásokat. Mint zoológus, az Óceánia Tudományos Társaság tagja, majd elnöke volt /eddig az egyetlen nem-angolszász származású elnök/. Több száz tudományos publikáció és néhány alapvető könyv szerzője. Mint az Ausztráliai Biró-Fenichel Emlékbizottság elnöke, megszervezte Biró Lajos és Fenichel Sámuel emléktáblájának felállítását. Az emléktáblát a Magyar Tudományos Akadémia néhai Erdey-Grúz Tibor elnöksége idején készítette el és az ausztráliai magyarokkal közösen állíttatta fel. Kőrösi Csoma Sándor emlékműve mellett ez a második, magyar tudósnek felállított emléktábla ebben az övezetben.

NÉV: MILEDI Ricardo
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: angol
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1927, Mexico D.F.
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus
TUDOMÁNYTERÜLET: neurobiológia
MUNKAHELY: LAB of. Neurobiology Dept. of Psychobiology
University of CALIFORNIA irvine Ce.92 717, USA
u.az
AJÁNLÓK: Tigyi József, Damjanovich Sándor

I N D O K L Á S

Miledi Ricardo egyike a legtekintélyesebb neurobiológus alapkutatóknak, az ideg- és izomrendszer elemi működésének kutatásában ért el igen jelentős eredményeket. Különösen jelentősek a B.Katz - al végzett munkái, melyért B.Katz Nobel-díjat kapott.

Jelenleg a szinapszis működés serotonin receptorainak molekuláris és elektrobiológiáját kutatja számos alapvető felismerést téve már az eddigiekben is. Mexicói származása ellenére 20 évig /1965-85/ volt a University College of London biofizika professzora. Számos magyar kutatóval tartott és tart szoros tudományos kapcsolatot.

NÉV: AGANBEGJAN Ábel Gézavics
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: szovjet
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1932.10.08. Tbiliszi
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus, a SZUTA rendes tagja
TUDOMÁNYTERÜLET: közgazdaságtudomány
MUNKAHELY: A termelőerők fejlődését és a természeti erőforrások kutatását tanulmányozó Bizottság
LEVELEZÉSI CIM: Moszkva ul.Vavilova 34
AJÁNLÓK: Kapolyi László, Nemezc Ernő, Bognár József, Kovács Ferenc, Csikós-Nagy Béla

I N D O K L Á S

Aganbengjan Ábel Gézavics elméleti és gyakorlati közgazdasági szakember. Közismertek a közgazdasági-matematikai területen, a területi gazdaság területén és az irányítási problémák vonatkozásában végzett kutatásai.

Aganbegján Ábel Gezovics akadémikus a magyar gazdaságirányítási rendszer reformfolyamatának aktív szemlélője, konstruktív tanácsaival segíti a reform kibontakozását. Jelentős munkát végez a közös vállalatok közgazdasági összefüggéseinek feltárása, a természeti erőforrások hasznosítása gazdasági kérdéseinek vizsgálata területén.

Kiemelkedő munkásságot végzett a világgazdasági korszakváltás után a nemzetközi tudományos-technikai folyamatok hatás-mechanizmusának a kelet-nyugati és a magyar-szovjet együttműködési kapcsolatokra irányuló kölcsönhatásának vizsgálata vonatkozásában.

NÉV: BENGT Broms
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: finn
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1929
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus, a Finn TA tagja
TUDOMÁNYTERÜLET: alkotmányjog
MUNKAHELY: University of Helsinki Hallituskatu 1113
LEVELEZÉSI CIM: 00140-Helsinki-14.
Raatimiehenkatu 2 A.9.
AJÁNLÓK: Kovács István, Bognár József

I N D O K L Á S

Bengt Broms a nemzetközi tudományos élet ismert személyisége. Kapcsolata a magyar tudomány képviselőivel sokéves mult-ra tekint vissza. Broms professzor egyik kezdeményezője volt a kétévenként sorra kerülő finn-magyar közjogi találkozóknek, s e rendezvények szervezését finn részről ő gondozza.

NÉV: STREISSLER Erich Wolfgang
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: osztrák
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1933, Bécs
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus, az Osztrák TA tagja
TUDOMÁNYTERÜLET: közgazdaságtan
MUNKAHELY: Universität Wien Institut Socio-Ökonomische
Entwicklungsforschung und Technik 1010 Wien
LEVELEZÉSI CIM: Fleischmarkt 20. 1180 Wien Khevenhüller str.15/a.
AJÁNLÓK: Csikós-Nagy Béla, Bognár József

I N D O K L Á S

Streissler Erich Wolfgang a ma Ausztriában tevékenykedő osztrák közgazdászok legkiválóbbika. Az egyetemét követő években a tőkés piac-gazdaság egyes /a kockázat, a termelési funkció, a hatékony bérrendszer, stb./ kérdéseinek elemzésével hívta fel magára a figyelmet. Tevékenységi köre szerteágazó. Tudományos tevékenységének egyik jellemzője, hogy a gazdasági fejlődéssel előtérbe kerülő kérdések keltik fel érdeklődését. Bizonyos értelemben a neoklasszikusok közé számító közgazdász, bár az intervencionista gazdaságpolitika kérdései iránt - feltehetően az osztrák gyakorlat nyomán - erős a kötődése. Nemzetközi vonatkozásban is a vezető közgazdászok közé számít.

NÉV: SZMIRNOV Vladimir Ivanovics
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: szovjet
SZÜLETÉSI IDŐ, HELY: 1910. 01. 31. Moszkva
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus, a SZUTA r. tagja
TUDOMÁNYTERÜLET: ércteleptan
MUNKAHELY: Moszkvai Állami Egyetem, Geológiai Intézete
LEVELEZÉSI CIM: Moszkva V 234
AJÁNLÓK: Grasselly Gyula, Nemezc Ernő

I N D O K L Á S

SZMIRNOV Vladimir Ivanovics tudományos tevékenysége felöleli a hasznosító ásványi nyersanyagok széles skálájának kutatását, egyrészt a hasznosító nyersanyagok lelőhelyeinek jellemzése, tudományos és gyakorlati feltárásuk módszerei, másrészt elméleti, metallogenetikai kutatások. Az első kutatási irányzat keretében 320 hazai és külföldi nyersanyag-lelőhelyet dolgozott fel, s az ő nevéhez fűződik az első szovjet metallogenetikai térkép. A másik kutatási irány keretében tisztázta a különböző geológiai ciklusokhoz, folyamatokhoz kötött ércesedést, kutatta a polimetallikus, szulfidos érctelepek kialakulását és kialakította ezek fázisbeli és időbeni elkülönítésének módszereit. Eredményeiről több száz tanulmány és könyv ad számot.

Kiemelkedő nemzetközi tudományos aktivitása is. A Nemzetközi Geológiai Unió alelnöke volt 1968-1976. között, s jelentős mértékben szerepet játszott a szocialista országok szakembereinek a nemzetközi tudományos élet vezetőségeibe történő bekapcsolásában.

NÉV: GUNNAR Hoppe
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: svéd
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1914, Uppsala
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus, a Svéd Királyi TA tagja
TUDOMÁNYTERÜLET: fizikai földrajz
MUNKAHELY: Stockholms Universitat, Drottningattan 120,
LEVELEZÉSI CIM: Box 6801 S. 11386 Stockholm
AJÁNLÓK: Pécsi Márton, Nemezc Ernő

I N D O K L Á S

Gunnar Hoppe nagy nemzetközi tekintélyű természeti földrajz tudós. Szakterületén belül iskolát teremtett a természeti földrajzi folyamatok kutatásában, különösen a periglaciális folyamatok, talajfagyjelenségek és a lejtős tömegmozgások terén. Táj-ökológia, tájtan, általános természeti földrajz köréből több könyve és nagyszámu publikációja jelent meg. A magyar geográfusokkal személyes kapcsolatokat épített ki, több magyar fiatal kutatónak nyújtott segítséget svédországi tapasztalatcseréhez, ill. svédországi tanulmányutak eredményességéhez. Elnöksége alatt a Svéd és a Magyar Tudományos Akadémia közötti együttműködés kiépítésében uttörő szerepet vállalt.

NÉV: MÜLLER Iván
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: amerikai /USA/
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1930, Budapest
TUDOMÁNYOS CIM: Amerikai Nemz. Tud. Akad. Tanácsadó Biz. tagja
TUDOMÁNYTERÜLET: geodézia
MUNKAHELY: Department of Geodetic Science and Surveying
The Ohio State University 1958 Neil Avenue
LEVELEZÉSI CIM: Columbus, Ohio 43210
AJÁNLÓK: Kapolyi László, Nemezc Ernő

I N D O K L Á S

Müller Iván a csillagászati geodézia és szatellita geodézia területén végez kutatásokat. Több mint 150 főleg vezető nemzetközi szaklapokban megjelent tanulmánya és négy igen sikeres szakkönyve bizonyítja aktiv kutató munkáját.

Nemzetközi szakmai tekintélyét igazolja az is, hogy számos nemzeti és nemzetközi bizottságnak, valamint speciális munkacsoportnak volt és még jelenleg is tagja, illetve vezetője. Igen jó kapcsolatokat épített ki a hazai tudományos szaktársadalommal. A nemzetközi tudományos körökben támogatja és segíti a magyar érdekeket, közreműködik kapcsolataink erősítésében./nemzetközi konferenciák rendezése, tudományos információk, fiatal kutatók külföldi tanulmányutja stb./.

NÉV: FARAGÓ József
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: román
SZÜLETÉSI IDŐ, HELY: 1922, Brassó
TUDOMÁNYOS CIM: tudományok doktora
TUDOMÁNYTERÜLET: néprajz
MUNKAHELY: Kolozsvári Néprajzi Intézet
LEVELEZÉSI CIM: Kolozsvár
AJÁNLÓK: Benkő Lóránd, Klaniczay Tibor

I N D O K L Á S

Faragó József munkássága méretét tekintve lenyűgöző, csaknem 50 könyv, melyek nagyobb része folklórgyűjtéseinek kiadása, kisebb része monográfia és tanulmánykötet. Kiadott és kiadatlan gyűjtéseinek imponáló mennyisége mellett nem kevésbé jellemzi munkásságát az igen magas, s mind a magyar, mind a nemzetközi folklórisztika által egyaránt elismert tudományos színvonal. Külön értéke munkásságának a magyar és román népköltészet összefüggéseinek a kutatása. E téren munkája úttörő és kezdeményező jellegű.

NÉV: JAKÓ Zsigmond
ÁLLAMPOLGÁRSÁG: román
SZÜLETÉSI IDŐ,HELY: 1919, Biharfélegyháza
TUDOMÁNYOS CIM: akadémikus, nyugdíjas
TUDOMÁNYTERÜLET: történettudomány
MUNKAHELY:
LEVELEZÉSI CIM:
AJÁNLÓK: Kosáry Domokos, Pataki Ferenc

I N D O K L Á S

Jakó Zsigmond tudományos munkássága kezdettől fogva Erdély és a hozzátartozó Partium történetére irányult. Tanulmányok sorában foglalkozott az erdélyi művelődés kérdéseivel. Átvizsgálva a régi városi, iskolai és családi könyvtárakat, felvázolta a reformáció-kori Erdély értelmiségének, nemességének műveltségét, okleveles adatok alapján tisztázta az Erdélyben működő első román nyomda korábban alig ismert kezdeti működését, bemutatta a kolozsvári polgárság reneszánszkori otthonát, hét-köznapjait, valamint a felvilágosodáskori erdélyi román értelmiség kapcsolatát a magyar és a német műveltségi áramlatokkal. Feldolgozta Erdély középkori hivatal-történetét és megírta a magyarországi latin-nyelvűség első paleográfiai kézikönyvét. Az utóbbi években elsősorban a kolozsmonostori konvent által kibocsájtott középkori okleveleket vizsgálta, s több ezer oklevél magyar kivonatát készítette el, betekintést nyújtva ezzel Erdély életének alig-alig ismert számos kérdésébe. Azt, hogy ma jobban ismerjük a középkori és koraujkori Erdély gazdasági, társadalmi és művelődési történetét, mindennekelőtt Jakó Zsigmond kutatásainak köszönhetjük.